

Formål med kystsikringen og info om oversvømmelser fra vandløb

Det har indtil videre været et barsk vinterhalvår, hvor såvel storme, nedbør og temperaturer har været langt uden for normalen, og det er ikke gået ubemærket hen over vores kystsikring. Der har derfor også til tider været livlig debat på diverse fora om beredskab og sikringsmuligheder, ofte uden at der helt har været styr på den faglige baggrund.

I den forbindelse er det derfor hensigtsmæssigt at opridse hvad Kystsikringens formål er, og hvordan den virker (og hvad den ikke påvirker), så "pærer og bananer" ikke bliver blandet alt for meget sammen.

1. Kystsikringen består af et 2,7 km langt klitdige, delvist naturligt og delvist sandfodret, og forskellige typer af faste installationer ved åer og lagunen (sluser, tværdige og spunsvægge), hvis samlede formål er at forhindre HAVVAND i at gennembryde klitrækken i område A under en stormflod. Den klitrække der fra naturens side var opbygget gennem årtier inden kystsikringsprojektet blev igangsat, havde principielt nøjagtig samme funktion, men var udfordret af at der mange steder var "huller" eller manglende højde og bredde pga. færdsel, erosion ved vejudgange og ikke mindst vores to åer, Solrød Bæk og Karlstrup Mosebæk som udgjorde en stor risiko for oversvømmelse ved stormflod. Således har kystsikringens primære formål været at lukke disse huller, og sikre en ensartet dimension på klitdiget langs hele strækningens, da blot ét hul ville medføre risiko for oversvømmelse.

2. Klitdiget er i modsætning til hvad mange måske har troet, IKKE en fast installation, men derimod en dynamisk sikring som vil blive delvist eroderet under en stormflod på nøjagtig samme vis som den eksisterende klitrække ville blive det fra naturens side. Jo kraftigere stormflod, jo mere af klitrækken vil blive udsat for erosion som vi med al tydelighed så i oktober. Denne funktionalitet har man været bevidst om fra projektets start, og derfor bør det ikke være en overraskelse at kystsikringen virker som den gør. Sikringen har IKKE fejlet som nogen tror, men har opført sig præcist som den er designet, og som de mange års forudgående tekniske og offentlige høringer samt lovmæssige krav/anbefalinger fra Kystdirektoratet og Naturstyrelsen har givet mulighed for.

Det bør derfor gentages, at der aldrig har været et ønske fra borgerne eller tilladelser fra myndighederne til at etablere en 3km lang stenmur, spunsvægge, betondige e.l. langs stranden som "alternativ" løsning. I stedet har Solrøds borgere og Byrådet ønsket en æstetisk løsning der falder i et med den eksisterende natur, og som kræver løbende vedligehold. Heldigvis er det ekstremt sjældent, at vi blive ramt af en stormflod som i oktober, så selvom det kan virke uoverskueligt netop nu, skal klitrækken nok genetablere sig selv over en årrække. Der vil dog være brug for vores "hjælpende hånd" til at sikre områdets ejendomme i denne periode, og vi skal derfor være ekstra varsomme, da strækningen er langt mere eksponeret for høj vandstand og storme end den har været i mange årtier. Derfor er det også vores forventning, at der vil der være behov for lidt mere vedligehold end oprindeligt tiltænkt indtil vegetation mm. får ordentligt fat. I klitlaugets optik er det derfor også uhensigtsmæssigt, at der fra enkelte sider pludselig bliver stillet krav om "alternative" løsninger, uden at disses funktion, mulighed for etablering eller økonomiske rammer bliver nærmere specificeret. Virkeligheden er, at vi er blevet ramt en voldsomt usædvanlig 100 års-hændelse i oktober, som naturligvis har medført nogle konsekvenser på vores

strand og for vores kystsikring vi er nødt til at forholde os til. Vi bliver ikke ramt af en 100 års-hændelse hver vinter, og derfor skal vi passe på at frustrationen over de undtagelsesvist ekstra omkostninger til genetableringen af kystsikringen, ikke løber løbsk og resulterer i fejlslutninger om kystsikringens funktion og generelle anvendelighed.

3. Kystsikringen har i den sammenhæng intet at gøre med oversvømmelse af vandløb pga. REGN fra oplandet som vi bl.a. oplevede det for 2 uger siden. Her var det tale om usædvanlige forhold hvor kombinationen af kraftig østenstorm i 2-3 dage med vandstand på op til 140cm, rekordregn i oplandet og en i forvejen historisk vandmættet jordbund på store dele af Sjælland, sendte voldsomme mængder af regnvand det eneste sted hen, hvor terrænet tillod det, nemlig ud i kystens åer, hvis volumen og manglende mulighed for afvanding i havet pga. stormen, derfor ikke kunne rumme de store mængder vand. Der var således tale om en vandføring på op til 3-4 kubikmeter/sekund, hvilket er så voldsomt at hverken reservoirer eller pumper er i nærheden af at kunne følge med, og pga. rekordmængder af regn i efterår/vinter 2023 var der heller ingen mulighed for at vandet kunne trænge ned i undergrunden eller midlertidigt opmagasineres i moser etc. For lige at anskueliggøre mængden af vand i Solrød Bæk alene, svarer det til 10-15 millioner liter vand i timen som skulle passere.

Det er meget vanskeligt (læs umuligt) at gøre andet i den situation, end at lade naturen gå sin gang og lede vandet ud i åerne hvor det desværre medførte oversvømmelser på enkelte veje. Åerne har den størrelse de har, og følger de gældende regulativer. Den bedste mulighed vi har for at afhjælpe oversvømmelser ved ekstremregn er, at udbygge vandføringen ud mod havet. Solrød Kommune har som bekendt allerede etableret en ny å ved Trylleskoven for år tilbage, og som del af yderligere klimasikring er man pt. også i gang med at forbedre dræneringen fra andre dele af oplandet således at regnvandskapaciteten øges.